

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Veronika Nováková
Téma práce:	Mediace jako alternativní způsob řešení sporů
Rozsah práce:	83 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 228 469 znaků včetně mezer, tj. 126,93 NS)
Datum odevzdání práce:	29. září 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorózantkou zvolené téma nelze považovat za nové, nicméně se jedná o téma aktuální. Názory na civilní proces v současné podobě (resp. na jeho současnou právní úpravu) se napříč širokou odbornou veřejností značně různí. Dokladem toho je ostatně i uvedený věcný záměr civilního řádu soudního, který se navrácí k tradicím rakouského civilního procesu a jeho kritika zejména ze strany zástupců justice. V této situaci je nepochybně potřebné si uvědomit, že řešení sporů není nezbytně nutné pouze pomocí „klasického“ soudního řízení, o jehož současných slabých stránkách není třeba se podrobně rozepisovat. Volba tématu tak může nepochybně přispět k rozšíření současného diskurzu o budoucí podobě civilního procesu, resp. o jeho alternativách, ale také o možnostech jejich vzájemného propojení (srov. zejm. autorčiny pasáže o historickém vývoji mediaci ve Velké Británii a dalších evropských zemích, zejm. pak ve Francii).

Hodnocení PAP: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje a zda je schopna jejich náležitě aplikace v samostatné tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování rigorózantkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to právní úpravy zvoleného institutu. Problematice mediace je v obecné rovině věnována pozornost zejm. v posledních deseti letech, což se odráží v dostupnosti literatury věnované tomuto tématu. Autorka může čerpat ze standardních zdrojů, jak knižních, tak časopiseckých. Zároveň se náročnost tématu na zpracování zvyšuje tím, že autorka nemůže vystačit s obecnou znalostí mediace, nýbrž musí být schopna propojení dané problematiky právě se specifiky věcí, které mohou být v rámci tohoto alternativního způsobu řešení sporů projednávány. Rovněž náročnost na zpracování zvyšuje použití metody komparatistické (kap. 5). Autorka práce vedle teoretických poznatků využila i poznatky praktické, získané při výkonu svého povolání, což zde nebylo ke škodě věci, ba spíše naopak. Tyto praktické poznatky jí umožnily detailní a komplexní zpracování zvoleného tématu.

Rigorózantka použila při psaní své práce zejména metody abstrakce, tj. metody spočívající v odlučování nepodstatných znaků sledovaného institutu od znaků podstatných, a to včetně metod indukce a dedukce. Dalšími metodami, které autorka práce při psaní využila, byly syntéza a právní komparatistika. Zpracování zvoleného tématu se neobešlo bez využití interpretace historické, systematické, teleologické a komparativní. Cílem bylo podat ucelené pojednání o mediaci, jako alternativního způsobu řešení sporů, a to za použití relevantní judikatury a odborné literatury.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si rigorózantka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozčleněna do šesti kapitol, které se dále vnitřně člení, úvodu a závěru. Dále práce obsahuje seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, seznam příloh a dvě tyto přílohy a název rigorózní práce, klíčová slova a abstrakt (to vše v českém i anglickém jazyce).

V úvodu autorka seznamuje čtenáře s důvody, které ji vedly k volbě tématu a s vytyčeným cílem, kterým je „pomocí implikace jednotlivých premís zhodnotit celkový stav právní úpravy mediace a případně navrhnout legislativní změny“. V první kapitole rigorózní práce popisuje alternativní způsoby řešení sporů obecně. Poté se již plně věnuje zvolenému tématu, kdy se nejprve v kapitole druhé zabývá mediací v civilněprávních věcech, posléze se zabývá osobou mediátora (kapitola třetí) a vlastním průběhem procesu mediace (kapitola čtvrtá). Samostatnou kapitolu (kapitolu pátou) ponechala autorka pro zkoumání dané problematiky z pohledu komparační metody práce a provedla srovnání s právní úpravou francouzskou. Před vlastní závěr práce pak zařadila kapitolu šestou, ve které uvedla vlastní návrhy *de lege ferenda*. Celkové rozdělení práce deklaruje rigorózní práce promyšlený a velmi logický přístup ke zpracování zvoleného tématu. Práce je ukončena závěrem, ve kterém autorka shrnuje obsah své práce. Po formální stránce je práce rozčleněna vhodným způsobem. Jednotlivé části dostatečným způsobem vystihují témata, která patří do problematiky práce. Rovněž systematická jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce.

Hodnocení PAP: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci

Celkově práci hodnotím jako zdařilé zpracování zvoleného tématu. Práce je přehledná. Rigorózní práce se dokázala vyvarovat popisného zpracování, naopak předložila ucelené a logicky promyšleně sepsané zadané téma. Předložená práce je čtivá a neobsahuje zásadní věcné chyby.

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autorka postupovala od obecného k dílčímu, když nejprve pojednala o pojmu v obecné rovině a po té se věnovala dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Rovněž dělení kapitol na dílčí celky je zvoleno vhodně, umožňuje přehlednou orientaci v díle a zároveň ukazuje na hloubku zpracování. Téma se autorce podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 211 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Další přidanou hodnotu lze spatřovat v tom, že autorka na mnoha místech připojuje své vlastní názory (např. s. 6, 10, 16, 28, 43, 56, 63, 79 tedy napříč celou prací a zejména na s. 80 a násl.), nebojí se konfrontovat s názory v odborné literatuře a je schopna si tyto své obhájit, příp. je formulovat do návrhů *de lege ferenda* (k čemuž např. vhodně využila i provedenou komparaci na s. 74 a násl.).

Práci hodnotím jako zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat

schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Hodnocená práce splnila cíl, který si rigorózanťka v úvodu vytyčila.
Samostatnost při zpracování tématu	<p>Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to nejen pokud jde o studium odborné literatury, ale i při sepsání vlastního textu práce.</p> <p>Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 10274 stran, představující 372 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5%. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné.</p> <p>Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 92 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 23 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 13 % (počínaje zdrojem č. 2 jde pouze o 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné.</p> <p>Na základě všech těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózanťka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	<p>Z hlediska logické stavby práce nelze rigorózanťce nic vytknout. Přísně logický postup se započíná již v první kapitole a pokračuje ve všech následujících. I když nelze o žádné z kapitol konstatovat, že je těžištěm hodnocené práce, není to vadou práce. Spíše naopak, neboť jednotlivé kapitoly jsou obsahově vyvážené a dostatečným způsobem vystihují zpracovávanou problematiku.</p> <p>Zvolená systematika práce je vhodná. Jednotlivé části na sebe tematicky navazují a jejich předmět patří do problematiky práce. Podrobněji je logická stavba práce již zhodnocena výše (viz bod 3) a je možno ji hodnotit jako zdařilou.</p>
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně	Součástí práce je rozsáhlý seznam použité odborné literatury, z něhož je zřejmé, že rigorózanťka

citací	pracovala s přibližně třiceti odbornými publikacemi a s téměř patnácti články v odborné literatuře, na které v textu práce odkazuje formou poznámek pod čarou. Rozsah vyhledané odborné literatury je tedy dostačující. S ohledem na skutečnost, že autorka práce prováděla i komparativní analýzu, prokázala tak schopnost pracovat s cizojazyčnými zdroji. Rigorózanťka v práci se zdroji splnila požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Kladně lze hodnotit především její systematickosti, která výrazně zvyšuje hodnotu celé práce. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s poznámkovým aparátém (srov. výše). Vhodně pak autorka doplnila do práce poznatky získané v praxi. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. K celkové úpravě práce nemám zásadních výhrad. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Součástí práce jsou dvě přílohy, a to jednak „Etický kodex advokáta mediátora-Stanovisko sekce ADR ČAK“ a dále schéma mediačního procesu, které vhodně doplňuje vlastní výklad o průběhu mediace. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dobré úrovni.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě práce by se autorka mohla zaměřit na problematiku komunitních mediačních center (inspirační zdroj z Velké Británie) a možnosti jejich přenositelnosti do našeho prostředí, zejména z pohledu případných rizik, např. rizika možné „podjatosti“ pramenící z různých mezilidských vazeb v rámci těchto relativně malých lokálních komunitách.

V Praze dne 6. října 2020

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
pověřený akademický pracovník